

BŮH OD TEBE ČEKÁ DOBRÉ OVOCE

I. ČTENÍ Z BIBLE

Izajáš 5,1–7.20–25a

II. ČTENÍ Z BIBLE

Jan 15,8; Galatským 5,22–23

Ježíš řekl: Tím bude oslaven můj Otec, když poneseíte hojné ovoce a budete mými učedníky.

Ovoce Božího Ducha však je láska, radost, pokoj, trpělivost, laskavost, dobrota, věrnost, tichost a sebeovládání.

KÁZÁNÍ

Postní doba je dobou duchovní obnovy. Časem, kdy máme zintenzivnit a prohloubit svůj duchovní život. Všechny vnější věci, které jsou s postní dobou spojené, třeba střídmost v jídle nebo zábavě mají pomáhat naplnit toto základní určení postní doby – posílení víry, vztahu s Kristem.

Nejíst vepřové a čokoládu, nekonzumovat tolik televize nemá žádný postní smysl bez intenzivnější modlitby, studia Bible, bez společenství. Tyto věci je potřeba v postní době konzumovat naopak daleko víc.

Proto také máme ve sboru během postní doby tolik různých programů: popelcové bohoslužby, kurz Objevování křesťanství, dvě poutě, seder, bibliolog, večer díky a chval. Chceme poporůst ve víře. Abychom nesli dobré ovoce, které od nás Bůh očekává. Právě o ovoci mluví všechny tři naše dnešní biblické texty.

1.

Každý z nás máme celou řadu různých očekávání. Velkých i malých. Více i méně důležitých.

Když jdeme na výlet, očekáváme, že nezačne pršet. Když jdeme fandit, očekáváme, že naše mužstvo vyhraje (nebo aspoň uhraje nějaký slušný výsledek). Když za něco dáme peníze, očekáváme, že nám to bude dobře sloužit. Když si s něčím dáváme práci, očekáváme, že to bude mít úspěch, že to přinese dobrý výsledek.

Rodiče mají různá očekávání vůči svým dětem a děti vůči rodičům. Manželé jeden vůči druhému. Zaměstnanci vůči zaměstnavateli a naopak.

Když jdeme v neděli do kostela, očekáváme.... To by mě moc zajímalo, co očekáváte, když jdete v neděli do kostela. Co vlastně očekáváte od bohoslužeb, od společenství, od zvěstovaného slova?

A máme taky samozřejmě celou řadu očekávání vůči Bohu. Co všechno by měl udělat, zařídit, jak by nám měl pomoci, postarat se o nás.

Spousta různých očekávání. Když se naplní, nebo skutečnost naše očekávání dokonce překoná, radujeme se a jsme spokojení. Když se očekávání nenaplní, reagujeme na to rozmrzelostí a zlostí, frustrací a uražeností, nespokojeností.

Prorocké slovo o vinici z knihy proroka Izajáše také mluví o očekáváních – o Božích očekáváních. Je to vlastně písnička, kterou Izajáš složil, asi na nějakou známou melodii, možná něco jako Vínečko bílé. A začal ji zpívat někde na trhu, kde byla spousta lidí.

Zpíval o příteli, který má vinohrad. Zpíval o tom, jak ho vybuďoval úplně od nuly. Investoval do toho spoustu peněz i času. Našel ideální pozemek na slunečném svahu. Upravil to tam, odstranil kameny. Vysázel nejlepší druh révy. Vinici oplotil, aby byla chráněná. Postavil tam strážní věž. Zařídil tam lis na víno, vytesal ho ve skále.

Písnička pokračuje tím, jak majitel s velkým očekáváním vyhlížel úrodu. Dobrou a bohatou. Trvá to několik let, než nově vysázená réva začne plodit. Čekal na úrodu. A jeho očekávání se – nenaplnilo. Přišlo hořké zklamání. Místo dobrých hroznů jen nechutné bobule. Písnička, která začínala tak rozverně, začíná vážnět.

Izajáš pokračuje ve zpěvu a zpívá o tom, jak se majitel vinice hněvá. A jak se rozhodl: „Nechám vinici propadnout zkáze. Nebudu ji prořezávat ani plít, poroste tam jen trní a bodláčí. A poručím mrakům, ať na ni neprší.“

Slova o tom, že nezaprší, musela na posluchače působit jako studená sprcha. Protože jedině Hospodin může přikazovat mrakům. Pokud ne dřív, tak teď posluchačům muselo dojít, že Izajáš nezpívá nějakém zhrzeném farmáři, ale o Hospodinu. On je majitel vinice.

Aby o tom nebylo pochyb, zanotuje to Izajáš z plného hrdla: „Vinice Hospodina zástupů je dům izraelský, jeho milovaná réva je judský lid. Čekal hrozny, místo toho jsou tu jen odporná pláňata. Čekal právo, místo toho je tu jen bezpráví, čekal spravedlnost, místo toho je tu jen úpění.“

Velké Boží očekávání spojené s jeho lidem, s jeho vinicí, se nenaplnilo. Kolik toho Bůh investoval, co všechno udělal. Vyvolil svůj lid. Žehnal mu. Vyvedl ho z otroctví v Egyptě. Na Sinaji s ním uzavřel zvláštní smlouvu. Vedl ho pouští a dovedl ho do zalíbené země, kterou mu daroval. Nadstandardní péče. Jeho lid byl jako dobře obhospodařovaná vinice, která má všechny podmínky, aby dávala mimořádnou úrodu.

Očekávané ovoce tu ale není. Bůh čekal vděčnou odpověď na svoji lásku, čekal poslušnost a věrnost svému zákonu, čekal lásku k bližnímu, pravdivost, právo, spravedlnost. Místo tohoto dobrého ovoce nachází jen nechutná pláňata neposlušnosti a bezbožnosti. Tolik lásky a péče vložil Bůh do své vinice, do svého lidu. A dobré ovoce žádné.

Izajášova píseň zazněla jako Boží výstraha. Napomenutí Jeruzalému a Judskému království. Bůh poslal Izajáše, aby varoval, že pokud judští neponesou dobré ovoce, dopadnou stejně jako druhá část Božího lidu. Jako Izraelské království, které zničili Asyřané. Jeho zánik byl Boží soud a „stalo se to proto, že synové Izraele hřešili proti Hospodinu, svému Bohu“ (2Kr 17,7). Protože (řeceno slovy Izajášovy písně) nenesli dobré ovoce pro Hospodina.

V Jeruzalémě neposlechli. Dál se „dopouštěli toho, co je zlé v Hospodinových očích“. Král, kněží i lid se „mnohokrát zpronevěřili, jednali podle kdejakých ohavností národů... Hospodin, Bůh jejich otců, k nim nepřetržitě posílal své posly, protože měl soucit se svým lidem i se svým příbytkem. Oni však Boží posly zesměšňovali, pohrdali jeho slovy a jeho proroky prohlašovali za podvodníky, takže Hospodinovo rozhořčení dolehlo na jeho lid a nebyl, kdo by ho zhojil“ (2Pa 36,14–17).

Bůh vydal svůj lid, Judské království, Jeruzalém i chrám do rukou babylónských dobyvatelů. Jeho vinice zarostla trním a bodlácím.

2.

Izajášova píseň o vinici je určená také nám. Proto je v Bibli. Jako slovo pro nás. Každý z nás je kouskem Boží vinice, kterou Bůh vysadil, do které investoval mnoho lásky a péče. A proto také právem očekává, od každého z nás, a také od našeho sboru, od naší církve, dobré ovoce.

Vytvořil nám skvělé podmínky. Žijeme v zemi, kde můžeme svobodně vyznávat svoji víru a kázat evangelium. Žijeme v míru. Žijeme v dostatku, v jedné z nejbohatších zemí světa.

Co ta píseň říká nám? Co z ní smíme a máme slyšet my?

Nezáleží na našich očekáváních vůči Bohu, ale na tom, jaká čekávání má Bůh vůči nám. To je první důležitá věc.

Nezáleží na tom, co stvoření očekává od Stvořitele, ale co Stvořitel očekává od svého stvoření. Bůh je náš Stvořitel, Bůh je ten, kdo o nás pečuje, stará se, zahrnuje nás svojí láskou. A právem od nás očekává dobré ovoce. Právem od nás očekává dobrou úrodu. Dobrou kvalitou i množstvím.

Jasně to řekl v kázání na hoře Ježíš: „Každý strom, který nedává dobré ovoce, bude vyřat a hozen do ohně“ (Mt 7,19).

„Žijte jako děti světla – ovocem světla je vždy dobrota, spravedlnost a pravda; zkoumejte, co se líbí Pánu,“ napsal apoštol Pavel křesťanům do sboru v Efezu (Ef 5,9–10). Křesťanům ve Filipis píše, že se za ně modlí, aby – až přijde den Kristův – byli ryzí a bezúhonní a „plní ovoce spravedlnosti, které z moci Ježíše Krista roste k slávě a chvále Boží“ (Fp 1,11).

Bůh od nás, své dobře opečované vinice, očekává dobré ovoce.

Druhá důležitá věc: Každý, kdo je aspoň trochu poctivý, musí přiznat, že Boží očekávání nenaplnil. Všechno dobré, co do nás Bůh vložil, jsme využili velmi nedostatečně, neúplně, lajdácky. Velmi špatně. Místo abychom sloužili svému Stvořiteli a také svým bližním, kteří potřebují naši pomoc, sloužíme především sami sobě.

Izajášova píseň jasně říká, co v takovém případě očekávat: Boží hněv, Boží trest za neplodnost. Za to, že jsme nenaplnili Boží očekávání, nesplnili určení,

kteří nám Bůh dal. Je to prostý a jednoduchý fakt: Jediné, co můžeme od Boha čekat, je trest a zkáza. Nic jiného si nezasloužíme.

Ale je tu ještě jedna důležitá věc. Boží soud, Boží rozsudek, není Boží poslední slovo. Není to jeho poslední nad námi, nad církví. Svoje poslední slovo řekl Bůh ve svém Synu, Ježíši Kristu.

Ježíš svojí obětí na kříži otevřel novou perspektivu, novou možnost, nečekané východisko. Bylo to drahé řešení, stálo ho život. Ale díky jeho smrti už Boží hněv a trest nemá poslední slovo.

Je tu možnost i pro ty, kteří vyplodili jen odporná pláňata. Když uvěří v Ježíše a dají mu svůj život, otevírá se jim cesta k Božimu odpuštění a smíření s Bohem. A také k životu, který nese dobré ovoce.

Kdo Kristu uvěřil, pro toho platí Ježíšovo zaslíbení: „Kdo věří v Syna, má život věčný.“ Kdo Kristu neuvěřil, kdo mu nedal svůj život, i pro toho platí jeho zaslíbení, hrozné zaslíbení: „Kdo Syna odmítá, neužije život, ale hněv Boží na něm zůstává“ (J 3,36). Odmítnout Krista znamená odmítnout jedinou možnost k záchráně.

Ježíš řekl: „Kdo zůstává ve mně a já v něm, ten nese hojné ovoce.“ Kristus je naše šance. Na smíření s Bohem a nesení ovoce. Jediná šance. Jiná cesta a možnost není: jediné přijmout Krista. Sám ze sebe člověk není schopen plodit dobré ovoce. Musí se spojit s Kristem a nechat v sobě působit jeho moc, jeho sílu, jeho Ducha. To je šance na ovoce, dobré a hojné.

Po Petrově kázání v den letnic se ho lidé ptali: „Co máme dělat, Petře, porad' nám?“ Petr jim říká: „Obrat' se, dejte se pokřtít ve jménu Ježíše Krista na odpuštění svých hříchů, a dostanete dar Ducha svatého.“

Kdo přijme Krista za svého Spasitele a Pána, dostává dar Ducha svatého. A Duch svatý v člověku nese a plodí ovoce víry, dobré ovoce, které od nás Bůh očekává.

MODLITBA PO KÁZÁNÍ

Přimkni nás k sobě, Pane Ježíši Kriste, daruj nás svého svatého Ducha. Abyš v našem životě nenacházel planost, trpkost, nedozrálou, zanedbanou, nevděk a hřích, ale dobré ovoce tvého Ducha. Amen.

Michal Šourek, 10. 3. 2024